

Πτυχία πολλών ταχυτήτων

Έρευνα του Παντείου για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων ΑΕΙ

Τρεις στους δέκα πτυχιούχους των ελληνικών πανεπιστημίων, πέντε έως επτά χρόνια μετά την αποφοίτησή τους, βιώνουν εργασιακή αβεβαιότητα καθώς απασχολούνται σε επισφαλείς εργασίες ενώ ένας στους τέσσερις ετεροαπασχολείται: η δουλειά του δηλαδή είναι άσχετη με το αντικείμενο των σπουδών του.

Επίσης, το 40% των αποφοίτων προχωρά σε μεταπτυχιακές σπουδές για να βελτιώσει τη θέση του στην αγορά εργασίας, γεγονός που καταδεικνύει ότι τα μεταπτυχιακά έχουν μετατραπεί πλέον σε «τέταρτη βαθμίδα της εκπαίδευσης», ενώ το 45% όσων πτυχιούχων είναι μισθωτοί, εργάζεται υπό καθεστώς «ευέλικτων μορφών απασχόλησης».

Τα ευρήματα αυτά μεταξύ άλλων προκύπτουν από μεγάλη έρευνα που διενήργησε το Πάντειο Πανεπιστήμιο και παρουσιάστηκε χθες. Στόχος της έρευνας ήταν να διερευνήσει την ποιότητα εργασιακής και επαγγελματικής ένταξης των πτυχιούχων των πανεπιστημίων 5-7 έτη μετά την αποφοίτησή τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 13.612 αποφοίτων των ετών 1998 - 2000 από τα Γραφεία Διασύνδεσης όλων των ελληνικών πανεπιστημίων, με επιστημονική υπεύθυνη την κ. Μαρία Καραμεσίνη, αναπληρώτρια καθηγήτρια του Παντείου. Το σημαντικότερο εύρημα της έρευνας, όπως ανέφερε η κ. Καραμεσίνη, συνοψίζεται στο ότι η επέκταση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης και της επισφαλούς απασχόλησης τις τελευταίες δεκαετίες έχει ανατρέψει τις ομαλές συνθήκες εργασιακής και επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων, οι οποίοι 5-7 έτη μετά την αποφοίτηση παραμένουν ακόμα σε μεγάλο ποσοστό αβέβαιοι για τις προοπτικές τους και τις δυνατότητές τους να ανεξαρτητοποιηθούν οικονομικά από τους γονείς τους. Ειδικότερα, από τα ευρήματα της έρευνας προκύπτει ότι:

- Πέντε έως επτά έτη μετά την αποφοίτηση, ένα πολύ υψηλό ποσοστό πτυχιούχων (84%) απασχολείται, ένα σχετικά μικρό ποσοστό είναι άνεργοι (6,4%) και ένα λίγο υψηλότερο (9,3%) δεν είναι οικονομικά ενεργό. Το μείζον πρόβλημα για έναν πολύ μεγάλο αριθμό αποφοίτων όμως, είναι η σταθεροποίηση στην απασχόληση. Πέντε χρόνια μετά την αποφοίτηση 35% αυτών που είναι μισθωτοί δεν έχει σταθερή απασχόληση. Έξι χρόνια μετά, το ίδιο ποσοστό μειώνεται στο 32%. Όμως ακόμα και επτά χρόνια μετά την αποφοίτηση, ένας στους τέσσερις εργαζόμενους πτυχιούχους δεν έχει σταθερή δουλειά.

Η έλλειψη θέσεων εργασίας στην ειδικότητά τους είναι ο λόγος ανεργίας που επικαλείται το 73% των άνεργων αποφοίτων, αν και ταυτόχρονα το 39% δηλώνει ότι η έλλειψη εργασιακής εμπειρίας, κατάρτισης και δεξιοτήτων αποτελεί μειονέκτημα στην πρόσληψη έναντι άλλων υποψηφίων. Τέλος το 7% δηλώνει ότι οι διακρίσεις φύλου κατά την πρόσληψη αποτελούν τον λόγο της ανεργίας του. Είναι αξιοσημείωτο ότι, παρά το σχετικά χαμηλό ποσοστό ανεργίας, 41% των άνεργων αποφοίτων είναι άνεργοι πάνω από ένα έτος.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι, 5-7 έτη μετά την αποφοίτηση, το 10% έχει μόνο μία εμπειρία εργασίας, το 60% έχει αλλάξει δύο με τρεις δουλειές, ενώ το 26% τέσσερις δουλειές και πάνω. Ταυτόχρονα, στο ίδιο διάστημα το 22% των αποφοίτων δεν έχει βιώσει κανένα επεισόδιο ανεργίας, το 45% μόνο ένα, ενώ το 33% δύο ή περισσότερα.

Η γενιά των 700 ευρώ

Αντίθετα απ' ό,τι πιστεύεται, μόνο το 17% των πτυχιούχων πανεπιστημίων βρέθηκε να ανήκει στη «γενιά των 700 ευρώ και κάτω» 5-7 έτη μετά την αποφοίτηση. Το 2005, το 68% των αποφοίτων απολάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές ανώτερες των 900 ευρώ, το 35% ανώτερες των 1.100 ευρώ, και το 15% ανώτερες των 1.300 ευρώ. Οι γυναίκες έχουν πολύ χαμηλότερες αποδοχές κατά μέσο όρο. Χαρακτηριστικά, ενώ εισόδημα πάνω από 1.300 ευρώ δηλώνει το 25,4% των ανδρών αποφοίτων, στις γυναίκες το ποσοστό των υψηλόμισθων πέφτει στο 8,6%. Το 28% των πτυχιούχων πανεπιστημίων ετεροαπασχολείται 5-7 έτη μετά την αποφοίτηση, δεδομένου ότι δηλώνει πως το αντικείμενο εργασίας αντιστοιχεί καθόλου ή λίγο στο αντικείμενο σπουδών του, ενώ το 61% των αποφοίτων- 72% των γυναικών έναντι 43% των ανδρών δηλώνει ότι επιθυμεί να εργάζεται στο Δημόσιο. Μόνο το 12% των αποφοίτων δείχνει προτίμηση στον ιδιωτικό τομέα, ενώ ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό (27,5%) δηλώνει προτίμηση να έχει δική του επιχείρηση.